

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Универсален пенсионен фонд
„ЦКБ – Сила”

31 декември 2016 г.

Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила”
Финансов отчет
31 декември 2016 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

ОТЧЕТ
ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА УНИВЕРСАЛЕН
ПЕНСИОНЕН ФОНД „ЦКБ - Сила“ ПРЕЗ 2016 ГОД.

А. ОСИГУРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общият брой на осигурените в Универсален пенсионен фонд „ЦКБ - Сила“ (Фонда) лица с вноски към 31.12.2016 год. е **333 444**, което е с **4 155** души по-малко спрямо 31.12.2015 год., когато са били **337 599**. От тях **80 382** са от подадени заявления, **106 360** са се прехвърлили от друг пенсионен фонд, а **146 702** са служебно разпределени.

За **1 662** лица, подали заявления за участие в ЦКБ-СИЛА – УПФ, НАП е подал информация, че отговарят на условията, но все още не е преведена вноската. **4 623** лица са служебно разпределени, но също още не са получили вноската.

Новите осигурени лица през 2016 година с постъпили вноски по партидите са **17 972**. От тях от подадени заявления са **1 611** осигурени, прехвърлени от друг фонд – **9 108**, служебно разпределените – **7 251** души, а **2** лица са се прехвърлили от ДФГУДПС към УПФ „ЦКБ-Сила“.

През годината са подадени **892** заявления за участие в УПФ. От тях одобрени са **661**, от които за 20 лица все още не са постъпили вноски. Отказани от НАП са **226**, а непотвърдени са **5** заявления.

Еднократно са изплатени сумите на наследниците на **424** починали осигурени лица.

През 2016 г. **2 719** лица са променили осигуряването си от УПФ във фонд „Пенсии“ по реда на чл. 46 от КСО и пар. 51 от ЗИДКСО.

През годината в други универсални фондове, управлявани от други пенсионни дружества са се прехвърлили **18 984** осигурени лица.

Средният размер на вноските през годината е в размер на **17.71** лв.

№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	БРОЙ
1.	ОСИГУРЕНИ ЛИЦА КЪМ 31.12.2016 ГОД.	333 444
2.	НОВООСИГУРЕНИ ЛИЦА ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2016 ГОД. ДО 31.12.2016 ГОД.	17 972
2.1.	НОВИ ОСИГУРЕНИ С ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ	1 611
2.2.	НОВИ ОСИГУРЕНИ ОТ СЛУЖЕБНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	7 251
2.3.	ПРЕХВЪРЛЕНИ ОСИГУРЕНИ ЛИЦА ОТ ДРУГ ФОНД	9 108
2.4.	ПРЕХВЪРЛЕНИ ЛИЦА ОТ ДФГУДПС ПО ЧЛ.124А ОТ КСО	2
3.	ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2016 Г. 31.12.2016 Г.	892
3.1.	ОДОБРЕНИ НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ	661
3.2.	ОТКАЗАНИ НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ	226
3.3.	НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ С НЕЯСЕН СТАТУС	5
4.	ЕДНОКРАТНО ИЗПЛАТЕНИ ПРИ НАСТЪПИЛ ОСИГУРИТЕЛЕН СЛУЧАЙ	424
5.	ЗАКРИТИ ПАРТИДИ НА ЛИЦА ПРОМЕНИЛИ ОСИГУРЯВАНЕТО ПО ЧЛ. 46 КСО И ПАР. 51 ОТ ЗИДКСО	2 719
6.	ПРЕХВЪРЛЕНИ В ДРУГИ ФОНДОВЕ	18 984
№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	ЛВ.
1.	СРЕДЕН РАЗМЕР ВНОСКА	17.71

Б. ФИНАНСОВА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

I. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА.

Към 31.12.2016 год. постъпленията във фонда са в размер на 175 749 хил. лв. От тях 104 784 хил. лв. са постъпленията от осигурителни вноски, 147 хил. лв. са преведените лихви от НАП за забавени вноски и по ревизионни актове, 43 361 хил. лв. е размера на дохода от инвестиране на средствата на фонда. От други универсални фондове са прехвърлени 27 423 хил. лв., а средствата на лицата, възобновили осигуряването си в УПФ по чл. 124а от КСО, са в размер на 17 хил. лв. 17 хил. лв. са и възстановените средства от НОИ на осигурени лица, които не изпълняват условията на §51 от ПЗР към ЗИД на КСО.

От фонда са изплатени, както следва: на други пенсионни фондове за лица, прехвърлени към тях – 42 241 хил. лв., променили осигуряването си по реда на чл.46 от КСО – 17 360 хил. лв., на наследници на починали осигурени лица – 1 045 хил. лв., еднократно плащане на осигурени лица - 199 хил. лв., а прехвърлените средства към пенсионния резерв, воден в Дружеството, са в размер на 45 хил. лв. Начислените такси и удръжки за Дружеството са 12 052 хил. лв., от тях: 4 723 хил. лв. от осигурителни вноски и 7 329 хил. лв. инвестиционна такса.

Стойността на нетните активи към 31.12.2016 год. е 877 080 хил. лв. Увеличението спрямо 2015 год. е 102 807 хил. лв. или 13,28 %.

ДИНАМИКА В НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

№ по ред	Наименование	УПФ		
		2016	2015	Сравн. Сума
I	Нетни активи в началото на периода	774 273	660 438	113 835
II	Увеличения	175 749	170 673	5 076
1	Постъпления от осигурителни вноски	104 784	100 789	3 995
2	Прехвърлени средства от други пенсионни фондове	27 423	36 164	-8 741
3	Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ по реда на чл.124а от КСО	17	0	17
4	Доход от инвестиране на средства	43 361	33 631	9 730
5	Преведени лихви от НАП	147	66	81
6	Други увеличения	17	23	-6
III	Намаления	72 942	56 838	-16 104
1	Изплатени пенсии	0	0	0
2	Изтеглени средства от осигурени лица	199	38	-161
3	Изплатени средства на наследници	1 045	976	-69
4	Прехвърлени средства на други пенсионни фондове	42 241	36 949	-5 292
5	Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл.46 от КСО	17 360	6 580	-10 780
6	Прехвърлени средства към пенсионния резерв	45	27	-18
7	Изплатени такси на дружеството, в т.ч.	12 052	12 268	216
	- удръжки от осигурителни вноски	4 723	5 044	321
	- инвестиционна такса	7 329	7 224	-105
IV	Нетни активи в края на периода	877 080	774 273	102 807

II. ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА

Изминалата 2016 година бе изключително динамична за всички класове активи. Редица събития оказаха влияние, както на капиталовите и дългови пазари, така и на валутните пазари и пазарите на суровини. Водещи събития бяха референдумът за излизане на Великобритания от Европейския съюз, президентските избори в САЩ и изборът на Доналд Тръмп за Президент. Запази се тенденцията на противоположни политики от страна на Федералния резерв и Европейската централна банка, започнала в края на 2015 година, когато Федералният резерв на САЩ затегна паричната си политика и за пръв път от 9 години вдигна основния си лихвен процент от исторически ниското му ниво с 25 базисни пункта. През 2016 година ФЕД продължи да затяга паричната си политика с ново повишение на лихвените нива с четвърт процент, докато ЕЦБ продължи да поддържа ниските лихви и да изкупува активи. Отражение на инвестиционните портфейли даде и ръстът на доходността по държавните дългове.

В Европа с най- добро представяне на борсите и водещ в края на годината индекс е FTSE 100–UK, който приключи на нива от 7 142.83 пункта или ръст от 14.43%. Немският индекс DAX приключи годината на нива от 11 481.06 пункта или с ръст от 6.87%. Френският индекс CAC 40 отчете ръст от 4.86% и завърши годината на ниво от 4 862.31 пункта. Причините за значително ограничаване ръст в Европа, с изключение на Великобритания, могат да се търсят в задълбочилата се бежанска криза и терористични актове. Рисковете пред еврозона също ограничиха ръстовете на водещите европейските индекси, за разлика от евтиния паунд, който пък подкрепи ръста на борсата във Великобритания.

Водещи индекси в САЩ записаха силни ръстове като S&P 500 завърши годината при ниво 2 238.83 пункта или повишение от 9.54%, а DJIA достигна ниво от 19 762.60 пункта или ръст от 13.42% спрямо предходната 2015 г. За силният ръст на щатските индекси допринесе изборът на новият президент и политиките, които той обяви, че ще предприеме – данъчни облекчения, фискални стимули, премахване на определени регулации и пр.

На фона на всички тези събития в международен мащаб, много добра година с ръст отчита и БФБ – София АД. И четирите борсови индекса приключиха на положителна територия като SOFIX отчете ръст от 27.24%, достигайки ниво от 586.43 пункта, последван от BGBX40 с ръст от 19.91% и BG TR 30 с ръст от 19.64%. На фона на трите индекса, единствено BG REIT, остана по-скромен в представянето си като приключи годината с ръст от 11.42% и стойност от 459.19%. През годината стартира публичната търговия с първия борсово търгуван фонд Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF.

През месец март на 2016 г. България изтегли заем на международните финансови пазари, чрез две нови емисии еврооблигации съответно:

-BG2023 – с падеж 21.03.2023 и купон – 1,875% - ISIN - XS1382693452

-BG2028 – с падеж 21.03.2028 и купон – 3,00% - ISIN - XS1382696398

Тези емисии се приеха добре от капиталовите пазари, цените им се покачиха с около 1,5%, но без особен ентузиазъм от чуждите играчи.

ИНДЕКСИ: БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И САЩ

Индекс	31.12.2016	31.12.2015	Изменение (%)
SOFIX	586.43	460.90	27.24%
BGBX 40	111.30	92.82	19.91%
BG REIT	108.11	97.03	11.42%
BG TR 30	459.19	383.82	19.64%

FTSE 100 -UK	7 142.83	6 242.32	14.43%
DAX - Germany	11 481.06	10 743.01	6.87%
CAC 40- France	4 862.31	4 637.06	4.86%
ATX-Austria	2 618.43	2 396.94	9.24%
AEX-Amsterdam	483.17	441.82	9.36%
Euro STOXX50 Pr	3 290.52	3 267.52	0.70%
DJIA - USA	19 762.60	17 425.03	13.42%
SP 500 - USA	2 238.83	2 043.94	9.54%

Общата пазарна капитализация на българския капиталов пазар в края на 2016 г. е 9,7 млрд. лв., което е с 12.75% повече спрямо предходната година. Оборътът на БФБ-София АД през изминалата година се е повишил с 1.27% до 416 млн. лв., а броят на сделки на регулиран пазар са 58 442 броя спрямо 60 047 за предходната година.

ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ (ЛВ.)

Основен пазар	Декември 2016	Декември 2015	Изменение (%)
Сегмент акции Premium	1 720 273 070	1 240 053 800	38.73%
Сегмент акции Standard	5 766 616 661	5 543 643 166	4.02%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	579 266 050	537 937 821	7.68%
Алтернативен пазар			
Сегмент акции	1 255 698 499	929 047 233	35.16%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	360 663 725	336 737 374	7.11%
ОБЩО:	9 682 518 004	8 587 419 394	12.75%

През 2016 год. при инвестирането на средствата на Фонда усилията ни бяха насочени към постигането на оптимално равнище на доходност от активите, при минимална до средна степен на риск. В търсенето на инвестиционни възможности се ръководихме от принципите, залегнали в Кодекса за социално осигуряване, а именно надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Инвестициите бяха насочени както към ценни книжа, търгувани на международните пазари, така и сделки на българския капиталов пазар, сделки с ДЦК, емитирани от Министерство на финансите, държави членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ.

В края на 2016 год., делът в ДЦК и дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ е в размер на 52,22% от активите Фонда. Фондовете участваха в провежданите от БНБ аукциони на ДЦК, емитирани от Министерство на финансите на Република България. На международните пазари активно търгувахме с дългови ценни книжа с различен матуритет, в щатски долари и евро, издадени от Европейската Инвестиционна Банка, книжа с емитент Република Словения, Румъния, Чехия, Унгария, Полша, Латвия, книжа, гарантирани от австрийската държава, както и US TREASURY.

Инвестициите общо в КОРПОРАТИВНИ ОБЛИГАЦИИ, емитирани както от български, така и от чужди емитенти са в размер на 14,70% от активите Фонда. През годината участвахме в записването на обезпечени корпоративни облигации, предложени на частно пласиране по чл.176, ал.1, т.9 от КСО с емитенти “Индъстри Дивелъпмънт Холдинг” АД, Енерго-Про Варна АД и “Рой Пропърти Фънд” АДСИЦ. На международните пазари, активно търгувахме с корпоративни облигации на Commerzbank. Закупени бяха облигации с емитент Република Албания, както и дългови ценни книжа емитирани от Republic of Montenegro.

Делът в АКЦИИ – БЪЛГАРСКИ И ЧУЖДЕСТРАННИ, включително акции на дружества със специална инвестиционна цел към края на отчетния период е в размер на 11,28% от активите Фонда. Предвид силната волатилност на пазарите и възходящото представяне на акциите през годината, отварянето на нови позиции бе насочено към първокласни европейски акции с добра дивидентна доходност на компании от Германия, Франция, Холандия и Белгия, като BOSKALIS WESTMINSTER, ICADE S.A., DEUTSCHE POST AG, BOUYGUES SA, PROXIMUS S.A., LINDE AG, BAYER AG, CARREFOUR SA, PHILIPS N.V., EUROCOMMERCIAL PROPERTIES, ONTEX GROUP NV, AIR LIQUIDE SA, FONCIERE DES REGIONS, ORANGE S.A., SANOFI S.A., DEUTSCHE EUROSHOP AG, KLEPIERRE, BEFIMMO, DANONE, BPOST SA., BASF SE, MERCK KGAA, RTL GROUP и пр.

Делът на КИС по фондове, включително чужди е в размер на 9,54% от активите Фонда. Записани бяха дялове в ДФ "Конкорд Фонд - 1 Акции и облигации", ДФ "Конкорд Фонд - 2 Акции", ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен Фонд, ДФ РЕАЛ ФИНАНС ВИСОКОДОХОДЕН ФОНД, ДФ РЕАЛ ФИНАНС БАЛАНСИРАН ФОНД, ДФ ПРЕСТИЖ, ДФ ПРОФИТ, ДФ Селект Баланс, ДФ Компас Стратегия, ДФ Компас Евростабилност, ДФ Компас Прогрес, ДФ Елана България, ДФ С-Микс, ДФ С-Бондс, ДФ Тексим България. Затворена бе експозицията към някои съществуващи в портфейлите на фондовете КИС като ДФ РАЙФАЙЗЕН КОНСЕРВАТИВЕН ФОНД БЪЛГАРИЯ. На международните пазари активно търгувахме с ETFs, базирани на акции от европейски компании - Ishares DAX DE, Ishares AEX, LYXOR UCITS ETF BEL 20 TR.

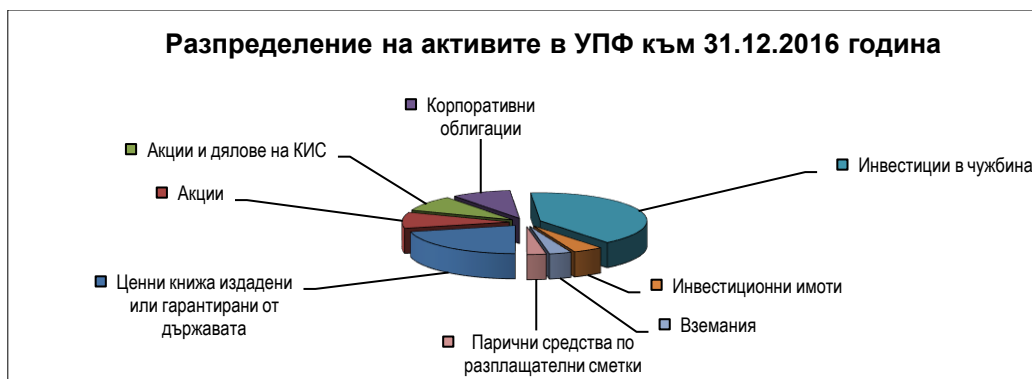
Към края на 2016 год. инвестициите в НЕДВИЖИМИ ИМОТИ са в размер на 4,44% от активите Фонда.

Към края на годината имаме открит един единствен БАНКОВ ДЕПОЗИТ и делът му е 1,67% от активите на Фонда.

	Наименование на актива	УПФ					
		2016		2015		Разлика	
		Сума	%	Сума	%	Сума	%
1	Ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	189 381	21.05	176 160	22.62	13 221	-1.58
2	Акции	81 340	9.04	64 295	8.26	17 045	0.78
3	Акции и дялове на КИС	79 805	8.87	60 496	7.77	19 309	1.10
4	Корпоративни облигации	79 323	8.82	65 177	8.37	14 146	0.45
5	Банкови депозити	15 000	1.67	0	0.00	15 000	1.67
6	Инвестиции в чужбина	359 454	39.95	330 166	42.40	29 288	-2.45
7.1	ЦК издадени или гарантирани от държави членки, централните им банки, държави посочени в наредба на КФН, от ЕЦ и/или ЕИБ	280 422	31.17	262 218	33.68	18 204	-2.51
7.2	Акции	20 127	2.24	23 720	3.05	-3 593	-0.81
7.3	Акции и дялове на КИС	6 003	0.67	14 351	1.84	-8 348	-1.18
7.4	Корпоративни облигации	52 902	5.88	29 877	3.84	23 025	2.04
7	Инвестиционни имоти	39 950	4.44	36 904	4.74	3 046	-0.30
8	Вземания	29 684	3.30	24 702	3.17	4 982	0.13
9	Парични средства по разплащателни сметки	25 815	2.87	20 720	2.66	5 095	0.21
	Общо	899 752	100.00	778 620	100.00	121 132	0.00

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ

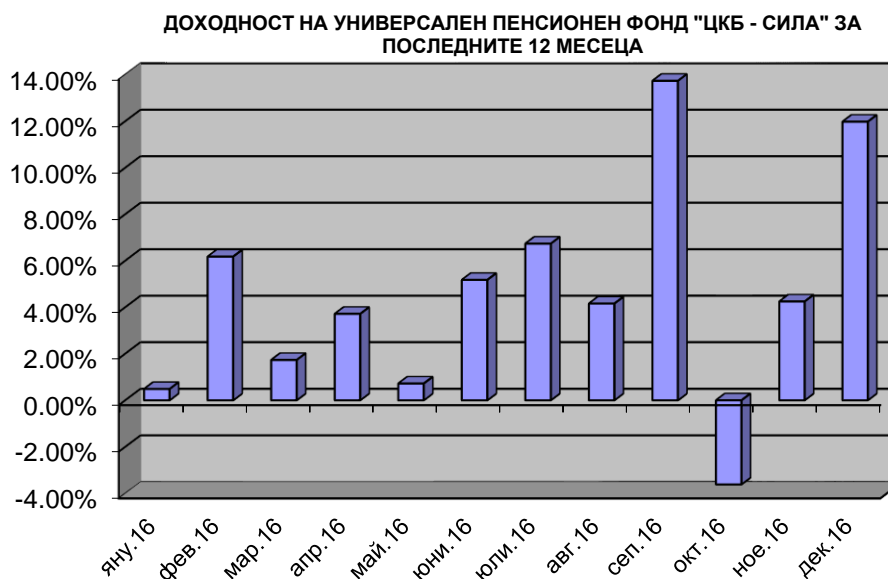
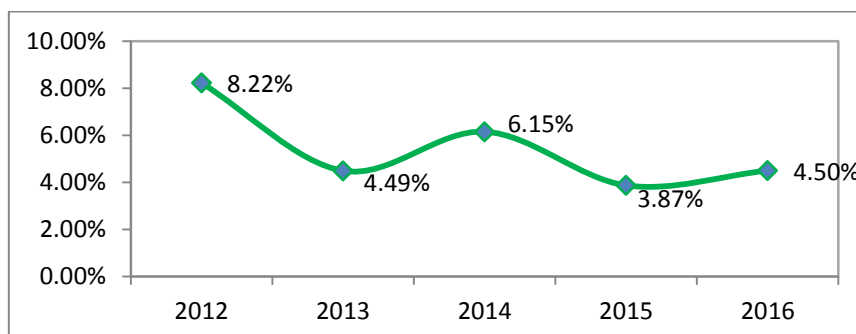
През отчетния период при инвестирането на средствата и управлението на портфейла продължихме стриктно да спазваме нормативните изисквания на Кодекса за социално осигуряване.

IV. ДОХОДНОСТ НА АКТИВИТЕ

Доходността от управление на активите на Фонда за пет годишен период 2012 - 2016 год. на годишна база е следната:

ФОНД	2012	2013	2014	2015	2016
УНИВЕРСАЛЕН ПФ	8.22%	4.49%	6.15%	3.87%	4.50%

V. ПОЛИТИКА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ИНВЕСТИЦИИТЕ НА ФОНДА

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОАД инвестиционна политика на Фонда. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск, които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

1. Пазарен риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

За избягване на риска от концентрация, ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

2. Кредитен риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица, е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задлъжнялост на емитентите. Общо дълговите ценни книжа представляват 66.91% от активите, като 65.80% от тях са обезпечени и 1.11% необезпечени.

3. Ликвиден риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност, произтичащи от раздел III на Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната ежедневно пет-дневна прогноза за паричните потоци, свързани с дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10/26.11.2003 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

В. ПЕРСПЕКТИВИ И ЦЕЛИ

Основна цел пред ръководството на ПОАД „ЦКБ - Сила“ АД през 2017 год. ще бъде запазване и увеличаване на пазарния дял на фонда в контекста на променената конкурентна среда. Това ще бъде много важно за да се предотврати намаляване, както на активите на фондовете, така и на броя на осигурените лица. Усилията ни ще бъдат насочени към адекватно инвестиране на средствата на осигурените лица в зависимост от условията на финансовия пазар не само в България, а в световен аспект, с оглед постигането на по-добра доходност при разумни нива на риска.

Изпълнителни директори на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД:

САВА СТОЙНОВ

ГЕОРГИ ТОДОРОВ

КИРИЛ ЧЕРВЕНКОВ

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: **Управляващите**
Универсален пенсионен фонд „ЦКБ - Сила ”
Гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Универсален пенсионен фонд „ЦКБ - Сила ”** („Фонда“), съдържащ, отчета за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2016 г., отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2016 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за

счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания; и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител

Grant Thornton ООД
Одиторско дружество

24 март 2017 г.
гр. София

Мариана Михайлова
Регистриран одитор отговорен за одита

Владислав Михайлов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за нетните активи в наличност за доходи

	Пояснение	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	5	39 950	36 904
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	6	789 303	696 294
Вземания	7	29 684	24 702
Парични средства	8	40 815	20 720
Общо активи		899 752	778 620
Пасиви			
Задължения към осигурени лица		1	-
Задължения към свързани лица	13.2	658	653
Задължения свързани с инвестиции	10	19 104	1 527
Задължения по превеждане на средства по чл. 4б от КСО		2 897	2 167
Данъчни задължения		12	-
		22 672	4 347
Нетни активи в наличност за доходи	9	877 080	774 273

Съставил: _____
 /Димитър Моллов/

Изпълнителен директор: _____
 / Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2017 г.

Изпълнителен директор: _____
 / Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2017 г.:

Марий Апостолов
 Управител

Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Владислав Михайлов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията на страници от 4 до 57 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	11	42 142	33 676
Печалба / (Загуба) от инвестиционни имоти	5	1 219	(45)
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		43 361	33 631
Вноски за осигурени лица и лихви от НАП	9	104 931	100 855
Средства на лица, възобновили осигуряването си по чл. 124а от КСО	9	17	-
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	9	27 423	36 164
Възстановени суми от НОИ		17	23
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		132 388	137 042
Изплатени суми по осигурителни договори	9	(1 289)	(1 041)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	9	(42 241)	(36 949)
Задължение към лица променили осигуряването си по реда на чл. 46 от КСО		(17 360)	(6 580)
Удръжки и такси за ПОАД	12	(12 052)	(12 268)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(72 942)	(56 838)
Увеличение, нетно		102 807	113 835
Нетни активи в наличност в начало на периода	9	774 273	660 438
Нетни активи в наличност в края на периода	9	877 080	774 273

Съставил:
 /Димитър Молдов/

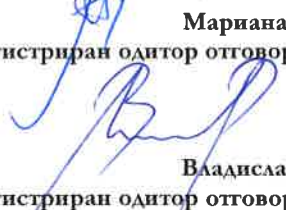
Изпълнителен директор:
 / Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2017 г.

Изпълнителен директор:
 / Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2017 г.:

Марий Апостолов
 Управител

 Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

 Владислав Михайлов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията на страници от 4 до 57 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 ’000 лв	2015 ’000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица		104 948	100 855
Плащания, свързани с осигурени лица		(1 244)	(1 014)
Платени такси на ПОАД	13.1	(12 047)	(12 210)
Постъпления от други пенсионни фондове		3 138	9 920
Плащания към други пенсионни фондове		(17 956)	(10 705)
Плащания към пенсионен резерв		(45)	(27)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		76 794	86 819
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		24 828	23 832
Придобиване на финансови активи		(317 057)	(488 215)
Постъпления от продажба на финансови активи		242 929	381 793
Плащания, свързани с инвестиционни имоти		(12 024)	(6 259)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти		9 347	194
Други парични потоци от инвестиционна дейност, нетно		(15 261)	(3 473)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(67 238)	(92 128)
Печалба от валутна преоценка на парични средства		448	1 962
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти		10 004	(3 347)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	8	30 811	34 158
Пари и парични еквиваленти в края на периода	8	40 815	30 811

Съставил:

/Димитър Молдов/

Дата: 17.03.2017 г.

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2017 г.:

Марий Апостолов
 Управител

Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Изпълнителен
 директор:

/ Сава Стойнов /

Изпълнителен
 директор:

/ Кирил Червенков /

Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Владислав Михайлов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията на страници от 4 до 57 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” (Фондът) е регистриран по ф.д. № 1820/2001 при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представява при взаимоотношенията си с трети лица заедно от г-н Сава Стойнов и г-н Георги Тодоров или от г-н Сава Стойнов и г-н Кирил Червенков, представляващи ПООД „ЦКБ – Сила” АД.

Управителният съвет на ПООД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

Сава Маринов Стойнов
Кирил Николов Червенков
Георги Тодоров Тодоров
Янка Крумова Такева
Александър Богомилов Величков

Надзорният съвет на ПООД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

" ЦКБ ГРУП" ЕАД
Александър Димитров Керезов
Валентин Василев Златев
Николай Димитров Борисов
Миролюб Панчев Иванов

ДАОН е дала съгласие № 7/12 февруари 2001 г. за вписване на Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” в съда.

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява. Фондът няма служители.

Осигуряването в Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” дава правото на лична допълнителна пожизнена пенсия за старост, която се получава отделно и независимо от пенсията от Държавно обществено осигуряване по Част първа на Кодекса за социално осигуряване и от допълнителната доброволна пенсия по реда на Част Втора, дял Втори от КСО.

Осигуряването във Фонда се извършва за лица родени след 31.12.1959 г., ако са осигурени при условията и по реда на част първа от КСО.

Основният принцип, по който се извършва осигуряването е капиталопокривен, на база на дефинирани осигурителни вноски.

Осигурителни и пенсионни договори

Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост се извършва въз основа на договор, сключен между Дружеството и осигурените лица за участие във фонда – при избор на УПФ от осигуреното лице, в резултат на служебно разпределение, осъществено от НАП, както и при възобновяване на осигуряването в УПФ на лица при условията на чл. 124а от КСО..

Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на част първа от Кодекса за социално осигуряване или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- допълнителна пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част първа на КСО;
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида сума при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер на Фонда.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се определя на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при прехвърляне на средствата в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.
- при еднократен избор от осигуреното лице по реда на чл. 4б от КСО да промени осигуряването си от Фонда във фонд “Пенсии” на ДОО, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, не по-късно от 5 години преди

възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО и ако не му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им е определен в Кодекса за социално осигуряване като процент от осигурителния доход, за 2016 г. те са 4.5 на сто от дохода на осигуреното лице, като сумата се разпределя 56% за сметка на осигурителя и 44% за сметка на осигуреното лице.

Доходността от инвестирането на активите на Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” за периода 30.12.2014 г. - 30.12.2016 г. е 4.18% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за УПФ „ЦКБ – Сила” за 2016 г.	’000 лв
Постъпили вноски през периода	104 784
Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ по реда на чл. 124а от КСО	17
Постъпили лихви от НАП по осигурителни партии	147
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	27 423
Възстановени суми от НОИ	17
Удържани такси и комисионни	12 052
Доход за разпределение	43 361
Всичко активи	899 752
Задължения към осигурените лица (дългосрочни)	876 069
Резерв за гарантиране на минимална доходност	1 011

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (’000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда Ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фондът:

- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСФО 11 „Съвместни ангажименти” (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения 2012 - 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които се очаква да имат ефект върху финансовия отчет на Фонда, са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

Ръководството на Управляващото дружество очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет, но все още не е възможно да предостави количествена информация. На този етап следните области са с очакван ефект:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Фонда следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани;
- инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба.
- ако Фондът продължава да избира оценяването на определени финансови пасиви по справедлива стойност, промените в справедливата стойност ще бъдат признати в другия всеобхватен доход до степента, до която тези промени се отнасят до собствения кредитен риск на Дружеството.

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

Ръководството на Управляващото дружество е в процес на анализиране на възможните ефекти от влизането в сила на гореописаните стандарти, като към момента не може точно да прогнозира изменението в сумите във финансовия отчет на Фонда, което ще възникне след влизането им в сила.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила все още не е определена, все още не са приети от ЕС;
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС;
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС;
- МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;

- МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС;
- МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- Годишни подобрения МСФО 2014 - 2016 г. Те засягат 3 стандарта, за всеки от които е определена отделна дата на влизане в сила, както следва:
 - МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО“ – в сила от 1 януари 2018г., все още не е приет от ЕС;
 - МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ – в сила от 1 януари 2017г., все още не е приет от ЕС;
 - МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ – в сила от 1 януари 2018г., все още не е приет от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет. Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.3. Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

4.4. Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивиденда.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

4.5. Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи към датата на тяхното възникване.

4.6. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели;
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти;
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

4.7. Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фондът го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фондът загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по:

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.01 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
- ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
- Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
 - по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник – председателя за това;
 - в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;

- в случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.
- В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни;
- При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
 - метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
 - метод на нетната балансова стойност на активите;
 - метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга. Когато даден избран метод престане да бъде приложим за съответната ценна книга поради липса на публична информация или когато се получат съществени отклонения в оценката, изчислена по дадения метод, спрямо справедливата ѝ стойност, се избира друг метод, който дава по-точна оценка на справедливата стойност на ценната книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно

- изкупуване, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това;
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял;
 - Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6, 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "T"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "T-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "T"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "T-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.;
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда.

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.

Държавни ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При

невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполация.

4.8. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда, задължения по репо сделки и задължения, свързани с инвестиции.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението. Задълженията, възникнали от признаване на чужди активи по репо сделки, се оценяват по метода на справедливата стойност.

4.9. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.10. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.11. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Универсалният пенсионен фонд създава резерви за гарантиране на минималната доходност. Резервът се създава, когато УПФ постигне с над 40 на сто по-висока доходност на годишна база за 24 месечен период от средната постигната доходност от всички професионални пенсионни фондове или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо. КФН публикува средната постигната доходност на всеки три месеца. Редът за определяне на размера на резерва за гарантиране на минималната доходност се определя съгласно Кодекса за социалното осигуряване и Наредба N 12 на КФН от 10.12.2003 г.

4.12. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в УПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от Пенсионноосигурителното дружество (ПОАД), УПФ начислява и изплаща на ПОАД следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 4.5%, удържана от всяка вноска;
- 0.9% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един универсален фонд към друг не се събира такса.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партида от универсален фонд към пенсионна схема на Европейския съюз при условията на чл. 343а или 343е от КСО се събира такса в размер на 10 лева.

През 2015г. се събираха следните такси:

- такса в размер на 5%, удържана от всяка вноска;
- 1% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.
- При прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един универсален фонд към друг се събират такса в размер на 20 лв., която се превежда от осигурените лица, подали заявления за промяна на участие, по сметка на Пенсионноосигурителното дружество.

4.13. Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.14. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.14.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.14.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

4.15. Бизнес комбинации

Бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на придобиване, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото предприятие са включени в отчета за нетни активи в наличност за доходи по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Фонда. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на придобивания в разграничимите нетни активи на придобиваното дружеството към датата на придобиване. Всяко превишение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

Всички плащания за придобиването на бизнес трябва да се оценят по справедлива стойност към датата на придобиване и всички условни плащания да се признаят за задължения и последващо да се преоценяват в печалбата или загубата. Всички разходи, свързани с придобиването следва да се признават незабавно в печалбата или загубата.

5. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел.

Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	‘000 лв
Балансова стойност към 1 Януари 2015 г.	32 189
Новопридобити активи	4 735
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	(20)
Балансова стойност към 31 Декември 2015 г.	36 904
Новопридобити активи	10 275
Продадени активи	(7 112)
Нетна загуба от промяна в справедлива стойност	(117)
Балансова стойност към 31 Декември 2016 г.	39 950

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Приходи от наеми	193	141
Други приходи от инвестиционни имоти	1	1
Преки оперативни разходи	(211)	(167)
Нетна промяна в справедливата стойност	(117)	(20)
Приходи от продажба на инвестиционни имоти	1 353	-
	1 219	(45)

Имот	Адрес	Година на придобиване	Цена на придобиване (хиЛ. лв.)	Балансова ст-ст на продадени имоти (хиЛ. Лв.)	Извършени подобрения (хиЛ. Лв.)	Нетна промяна в справедлива стойност (хиЛ. лв.)					Справедлива стойност (хиЛ. лв.)	
						До 2012	2013	2014	2015	2016	2016	2015
Сграден фонд гр.Русе 78.65 % ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	05.11.2008 г.	2 022	-	-	11	-	-	-	-	2 033	2 033
Сграден фонд гр.Русе 48.35% ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 49	05.11.2008 г.	2 883	-	-	-	-	-	-	-	2 883	2 883
Дворно място гр.Пловдив	гр. Пловдив, буЛ. "Освобождение"№82	27.07.2006 г.	869	(987)	-	118	-	-	-	-	-	987
Сграден фонд г.София ул.Позитано	район "Възраждане", ул. "Позитано" № 34	27.07.2006 г.	1 561	-	129	(34)	-	-	-	56	1 712	1 656
Земя гр.Стара Загора	гр. Ст. Загора, в местност "Курбанова Чешма"	29.01.2010 г.	1 588	-	-	(26)	-	-	-	(152)	1 410	1 562
Поземлен имот с.Владая	район "Витоша" , с. Владая	25.10.2011 г.	1 149	-	-	(1)	-	-	-	-	1 148	1 148
Поземлен имот с.Владая	район "Витоша" , с. Владая	25.10.2011 г.	344	-	-	-	-	-	-	-	344	344
Поземлен имот с.Владая	район "Витоша" , с. Владая	25.10.2011 г.	73	-	-	(1)	-	-	-	-	72	72
Поземлен имот Днанабад,ул. Тинтява	район Изгрев, ж.к. "Днанабад", ул. "Тинтява"№ 120, местност НПЯ "Червена Звезда"	24.01.2012 г.	4 359	(4 580)	147	74	-	-	-	-	-	4 580
Масивна Административно- търговска сграда,площ: 830 кв. М	гр. Казанлък, ул. "Петьо Ганни" № 1	11.12.2012 г.	658	-	-	-	-	-	-	-	658	658
Търговска сграда	гр.Омуртаг, ул. "Антим I" № 1	12.11.2012 г.	813	-	-	-	60	-	-	-	873	873
к. „Блу Пърл“, ет.4, Ап. 503	к.к. СЛ. Бряг-запад, в. к. „Блу Пърл“, ет.4, ап. 503	11.12.2012 г.	153	-	-	3	-	-	-	-	156	156
ПОЗЕМЛЕН ИМОТ 8677 кв.м. гр. Разлог	гр. Разлог, местност "Кукурево"	09.08.2013 г.	601	-	-	-	12	-	-	-	613	613
ПОЗЕМЛЕН ИМОТ 4338 кв.м. гр. Разлог	гр. Разлог, местност "Кукурево"	09.08.2013 г.	301	-	-	-	5	-	-	-	306	306
Апартамент №4 р-н Студентски	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	21.12.2013 г.	220	-	67	-	-	-	(21)	-	266	266
Апартамент №2 в район „Студентски“, 127,58кв.м.	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	212	-	91	-	-	3	-	(9)	297	274
Апартамент №1 в район „Студентски“, 73,57 кв.м.	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	127	-	49	-	-	1	(17)	-	160	160
Апартамент №3 в район „Студентски“, 105,70 кв.м.	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	182	-	60	-	-	2	-	-	244	244
Апартамент №5 в район „Студентски“, 73,57кв.м.	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	125	-	47	-	-	1	(16)	-	157	157
Гараж №2 18.43 кв.м. в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	17	-	-	-	-	-	-	-	17	17
Гараж №3 18.43 кв.м. в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	17	-	-	-	-	-	-	-	17	17
Гараж №10 33.57 кв.м. в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	31	-	-	-	-	-	-	-	31	31
Гараж №11 46.33 кв.м. в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	06.03.2014 г.	35	-	-	-	-	-	-	-	35	35
Апартамент №1 и прилежащо мазе 23 в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	158	-	77	-	-	1	-	(8)	228	210
Апартамент №3 и прилежащи мазета 25-20 в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	318	-	124	-	-	2	(4)	-	440	440
Апартамент №6 и прилежащи мазета 28-21 в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	318	-	124	-	-	2	(4)	-	440	440
Апартамент №9 и прилежащи мазета 31-22 в район „Студентски“,	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	322	-	124	-	-	2	(4)	-	444	444
Апартамент №10 и прилежащо мазе 32 в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	158	-	79	-	-	1	0	(8)	230	212
Апартамент №12 и прилежащо мазе 34 в район „Студентски“	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	313	-	123	-	-	2	(4)	-	434	434

Имот	Адрес	Година на придобиване	Цена на придобиване (хил. лв.)	Балансова ст-ст на продадени имоти (хил. Лв.)	Извършени подобрения (хил. Лв.)	Нетна промяна в справедлива стойност (хил. лв.)					Справедлива стойност (хил. лв.)	
						До 2012	2013	2014	2015	2016	2016	2015
Апартамент №13 и прилежащи мазета 35-38 в район „Студентски”,	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	345	-	136	-	-	2	(1)	(13)	469	440
Апартамент №14 и прилежащо мазе 36 в район „Студентски”	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	310	-	131	-	-	2	-	(10)	433	406
Апартамент №15 и прилежащи мазета 39-37 в район „Студентски”,	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27	30.06.2014 г.	482	-	236	-	-	3	(1)	(17)	703	664
Фитнес на две нива в район „Студентски”,	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27, вх. 2, ет.0,-1	30.06.2014 г.	797	(985)	180	-	-	1	(7)	14	0	827
Виенски салон/ дентално студио в район „Студентски”,	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27, вх. 1, ет.0,-1	30.06.2014 г.	633	(790)	170	-	-	(15)	(1)	3	0	673
Офис №1 в район „Студентски”,	район "Студентки", ул. "Проф. Кирил Попов" № 53 А, ет. 0	30.06.2014 г.	164	-	26	-	-	-	-	-	190	190
Ресторант в район „Студентски”,	район "Студентки", ул. "Проф. Кирил Попов" № 46, ет. 0,-1	30.06.2014 г.	1 031	-	-	-	-	1	-	-	1 032	1 032
Гараж №33 18.00 кв.м. в район „Студентски”	район "Студентки", ул. "Проф. Кирил Попов" № 46, ет. -1	29.08.2014 г.	17	-	-	-	-	1	-	-	18	18
Гараж №32 18.00 кв.м. в район „Студентски”	район "Студентки", ул. "Проф. Кирил Попов" № 46, ет. -1	29.08.2014 г.	17	-	-	-	-	1	-	-	18	18
Гараж №1 18.00 кв.м. в район „Студентски”	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27, ет. -2	17.09.2014 г.	14	-	-	-	-	8	-	-	22	22
Равда УПИ 27477 кв.м.	община Несебър, с. Равда, местност Хендек Тарла	28.08.2014 г.	4 915	-	-	-	-	185	-	-	5 100	5 100
Апартамент №7 и прилежащо мазе 32 в район „Студентски”	район "Студентки", ул. "21-ви век" № 27	17.09.2014 г.	126	-	78	-	-	29	-	(8)	225	207
ПОЗЕМАЕН ИМОТ 1600 кв.м. гр. Банско	гр.Банско, местност "СРЕДОРЕКО",	25.11.2014 г.	322	-	-	-	-	4	-	-	326	326
ПОЗЕМАЕН ИМОТ 2400 кв.м. гр. Банско	гр.Банско, местност "СРЕДОРЕКО",	25.11.2014 г.	483	-	-	-	-	6	-	-	489	489
Апартамент № 101 , с площ от 61.30 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."J", ет.1, ап.101	28.11.2014 г.	103	(115)	16	-	-	2	-	(6)	-	105
Апартамент № 102 , с площ от 60.20 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."J", ет.1, ап.102	28.11.2014 г.	102	(113)	16	-	-	1	-	(6)	-	103
Апартамент № 103 , с площ от 65.90 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."J", ет.1, ап.103	28.11.2014 г.	111	(122)	15	-	-	2	-	(6)	-	113
Апартамент № 312 , с площ от 66.00 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.3, ап.312	28.11.2014 г.	112	(123)	15	-	-	1	-	(5)	-	113
Апартамент № 314 , с площ от 34.75 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.3, ап.314	28.11.2014 г.	59	(66)	10	-	-	1	-	(4)	-	60
Апартамент № 316 , с площ от 63.00 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.3, ап.316	28.11.2014 г.	107	(118)	16	-	-	1	-	(6)	-	108
Апартамент № 317 , с площ от 55.15 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.3, ап.317	28.11.2014 г.	94	(104)	15	-	-	1	-	(6)	-	95
Апартамент № 318 , с площ от 31.50 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.3, ап.318	28.11.2014 г.	54	(60)	10	-	-	0	-	(4)	-	54
Апартамент № 319 , с площ от 63.10 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.3, ап.319	28.11.2014 г.	107	(119)	16	-	-	1	-	(5)	-	108
Апартамент № 402 , с площ от 29.10 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.402	28.11.2014 г.	49	(55)	9	-	-	1	-	(4)	-	50
Апартамент № 403 , с площ от 32.35 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.403	28.11.2014 г.	54	(59)	10	-	-	1	-	(6)	-	55
Апартамент № 404 , с площ от 61.20 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.404	28.11.2014 г.	102	(113)	15	-	-	2	-	(6)	-	104
Апартамент № 405 , с площ от 49.40 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.405	28.11.2014 г.	83	(93)	15	-	-	1	-	(6)	-	84
Апартамент № 406 , с площ от 55.15 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.406	28.11.2014 г.	92	(105)	15	-	-	2	-	(4)	-	94
Апартамент № 407 , с площ от 31.50 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.407	28.11.2014 г.	53	(58)	10	-	-	1	-	(6)	-	54
Апартамент № 408 , с площ от 63.10 кв.м.	гр.Несебър, в.к."Ола Несебър Хилс", бл."K", ет.4, ап.408	28.11.2014 г.	106	(116)	16	-	-	2	-	(8)	-	108
Офис №2 в район „Студентски”,	р-н "Студентки", ул. "Проф. Кирил Попов" № 53 А, бл.Б, партер	11.12.2014 г.	161	-	19	-	-	20	-	-	200	200
Ателие № 9 , с площ от 81,45 кв.м.	Гр. София, ул. Иван Сусанин № 55,	29.06.2015 г.	126	-	-	-	-	0	1	-	127	127
Апартамент № 63 с площ от 95,26 кв.м	к.к. Слънчев Бряг, ул. Съни Дей I №1	30.06.2015 г.	115	-	8	-	-	0	2	(8)	117	117

Имот	Адрес	Година на придобиване	Цена на придобиване (хил. лв.)	Балансова ст-ст на продадени имоти (хил. лв.)	Извършени подобрения (хил. лв.)	Нетна промяна в справедлива стойност (хил. лв.)					Справедлива стойност (хил. лв.)	
						До 2012	2013	2014	2015	2016	2016	2015
Апартамент № 8 /Мезонет/, с площ от 117,30 кв.м.	Гр. Варна, ул. Райко Жинзифов №46	29.07.2015г .	157	-	-	-	-	-	1	-	158	158
София УПИ 34 с площ 1958 кв.м.	Гр. София, ул. Генерал Суворов № 89	29.07.2015г .	1 916	-	-	-	-	-	10	-	1 926	1 926
Равда УПИ 55 % ИД.Ч. 27477 кв.м.	община Несебър, с. Равда, местност Хендек Тарла	16.11.2015 г.	1 258	-	-	-	-	-	46	-	1 304	1 304
УПИ Земя 16003 кв.м. в Равда	община Несебър, с. Равда, местност Хендек Тарла		2 861	-	-	-	-	-	-	60	2 921	-
УПИ Земя 3786 кв.м. в Равда /път/	община Несебър, с. Равда, местност Хендек Тарла		676	-	-	-	-	-	-	16	692	-
УПИ Земя 8778 кв.м. в Равда /път/	община Несебър, с. Равда, местност Хендек Тарла		785	-	-	-	-	-	-	19	804	-
УПИ Земя 40 507 кв.м. в гр. Плевен	община Несебър, с. Равда, местност Хендек Тарла		3 554	-	-	-	-	-	-	(13)	3 541	-
Медицински Център	район "Студентки", ул. "21- ви век" № 27, вх. 1, ет.0		1 784	-	-	-	-	-	-	91	1 875	-
Земя 10392 м2 с.Орешак	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		631	-	-	-	-	-	-	(21)	610	-
Кухня-столова1 за обществ.хранене	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		228	-	-	-	-	-	-	(8)	220	-
Бунгало-ПУЦ Орешак 1	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		28	-	-	-	-	-	-	(2)	26	-
Бунгало-ПУЦ Орешак 2	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		27	-	1	-	-	-	-	(1)	27	-
Бунгало-ПУЦ Орешак 3	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		27	-	-	-	-	-	-	(1)	26	-
Бунгало-ПУЦ Орешак 4	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		26	-	-	-	-	-	-	(1)	25	-
Бунгало-ПУЦ Орешак 5	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		28	-	-	-	-	-	-	(2)	26	-
Блок1 Орешак-бунгало 1	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		44	-	1	-	-	-	-	(2)	43	-
Блок1 Орешак-бунгало 2	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		40	-	1	-	-	-	-	(2)	39	-
Пикник – барбекю друг вид за обитаване	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		23	-	1	-	-	-	-	(2)	22	-
Котелно помещение за енергопроизводство	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		46	-	-	-	-	-	-	(1)	45	-
селскостопанска сграда	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		3	-	-	-	-	-	-	-	3	-
хангар, дено, гараж	с.Орешак, местност ХАСЪМСКО		8	-	-	-	-	-	-	-	8	-
ПИ Земя 1921 м2 с.Чифлик	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		127	-	-	-	-	-	-	1	128	-
Земя 5961 м2 с.Чифлик	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		253	-	-	-	-	-	-	-	253	-
Дървена барака – Пиринка	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		29	-	-	-	-	-	-	-	29	-
Бунгало-Сл.Бряг 1	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		3	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Бунгало-Сл.Бряг 1А	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		3	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Бунгало-Сл.Бряг 2	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		3	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Бунгало-Сл.Бряг 2А	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		4	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Бунгало-Сл.Бряг 3	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Бунгало-Сл.Бряг 3А	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		2	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Бунгало-Сл.Бряг 4	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		2	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Бунгало-Сл.Бряг 4А	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		6	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Кухня-столова 2	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		40	-	-	-	-	-	-	-	40	-
бунгало	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		6	-	-	-	-	-	-	-	6	-
бунгало	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		6	-	-	-	-	-	-	-	6	-
бунгало	с.Чифлик вилна зона ЧИФЛИК		6	-	-	-	-	-	-	-	6	-
			46 015	(8 881)	2 448	144	77	285	(20)	(117)	39 950	36 904

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван Модел на справедливата стойност - оценка на пазарната стойност на имотите към 31.12.2016 г., изготвена от независим оценител, притежаващ правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти съгласно Закона за независимите оценители.

6. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Акции и права	6.1.	101 467	88 015
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	6.2.	85 808	74 847
Други дългови ценни книжа	6.3.	132 225	95 054
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	6.4.	469 803	438 378
		789 303	696 294

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Ценните книжа, държани за търгуване са:

	2016	2015
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	189 381	176 160
Дялови ценни книжа	161 145	124 791
Дялови ценни книжа в чужбина	26 130	38 071
Корпоративни облигации	79 323	65 177
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	280 422	262 218
Корпоративни облигации в чужбина	7 872	10 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	45 030	19 180
	789 303	696 294

Ценните книжа по справедлива стойност по видове валути са:

	2016	2015
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
Ценни книжа по справедлива стойност в лева	167 015	123 081
Ценни книжа по справедлива стойност в евро	513 916	484 506
Ценни книжа по справедлива стойност в долари	108 372	88 707
	789 303	696 294

Представените по-долу стойности към 31 декември 2016 г. на ценните книжа, държани за търгуване, са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от дълговите ценни книжа са приложени техники за оценка, които са представени в пояснение 6.3.

6.1. Акции и права

6.1.1. Акции и права на емитенти от България

	2016 ‘000 лв
ЧЕЗ Разпределение България АД	16 578
Холдинг Варна А АД	9 959
Велграф Асет Мениджмънт АД	6 922
ИК Галата АД	5 481
Химснаб АД	3 958
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	3 597
КРЗ Одесос АД	3 582
Неохим АД	3 474
Индустриален Холдинг България АД	2 944
Холдинг Нов Век АД	2 810
Кешитъл Мениджмънт АДСИЦ	2 726
Регала Инвест АД	2 632
Родна Земя Холдинг АД	2 592
Сила Холдинг АД	2 070
Св.Св.Константин и Елена Холдинг АД	2 014
ЧЕЗ Електро България АД	1 394
Каучук АД	1 237
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	952
Тексимбанк АД	871
Супер Боровец Пропърти Фънд АДСИЦ	838
Формопласт АД	729
Адванс Терафонд АДСИЦ	711
Етропал ЕАД	679
Слънце Стара Загора - Табак АД	464
Експат Имоти АДСИЦ	442
Ексклузив Пропърти АДСИЦ	283
Буленд Инвестмънтс АДСИЦ	277
Монбат АД	248
БГ Агро АД	223
Фонд за Недвижими Имоти България АДСИЦ	127
Албена АД	123
Елхим Искра АД	116
Спарки Елтос АД	80
Българска Фондова Борса София АД	69
ПИБ АД	60
Феърплей Пропъртис АДСИЦ	43
Премиер Фонд АДСИЦ	29
Оловно цинков комплекс АД	6
	<hr/> <hr/> 81 340

6.1.2. Акции и права на емитенти от чужбина

	Държава	2016 ‘000 лв
UNIBAIL-RODAMCO SE	Франция	3 193
KLEPIERRE	Франция	3 068
RTL GROUP	Германия	1 227
DEUTSCHE TELEKOM AG	Германия	944
ORANGE SA	Франция	911
SANOFI	Франция	884
UNITED STATES STEEL	САЩ	858
DEUTSCHE EUROSHOP AG	Германия	832
MERCIALYS	Франция	753
EXXON MOBIL CORP	САЩ	740
ONTEX GROUP NV	Белгия	663
GDF SUEZ.	Франция	651
PROSIEBENSAT.1 MEDIA SE	Германия	630
BPOST SA	Белгия	616
PROXIMUS	Белгия	615
EUROCOMMERCIAL PROPRTIE	Холандия	615
UCB SA	Белгия	596
VEOLIA ENVIRONNEMENT	Франция	570
WERELDHAVE NV	Холандия	501
E.ON AG	Германия	494
RWE AG	Германия	467
HUGO BOSS AG	Германия	299
		<hr/> 20 127 <hr/>

6.2. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми

6.2.1. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в България

	2016 ‘000 лв
ДФ Реал Финанс Високодоходен Фонд	6 535
ДФ Реал Финанс Балансиран Фонд	5 541
ДФ Капман Фикс	5 460
ДФ Профит	5 085
ДФ Селект Баланс АД	4 374
ДФ Тексим България	4 366
ДФ Престиж	4 212
ДФ Конкорд Фонд-1 Акции и облигации	3 999
ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен	3 748
ДФ Елана България	3 681
ДФ Компас Прогрес	3 298
ДФ С-Микс	3 007
ДФ Капман Макс	2 597
ДФ Конкорд Фонд-2 Акции	2 586
ДФ Елана Балансиран Евро фонд	2 344
ДФ Капман Капитал	2 098
ДФ Компас Стратегия	1 741
ДФ Селект Дивидент	1 695
ДФ Компас Евростабилност	1 645
ДФ С-Бондс	1 530
ДФ Астра Енерджи	1 268
ДФ Селект Облигации	1 250
ДФ Селект Регионал	1 046
ДФ Скай Нови Акции	989
ДФ Скай Глобал ETFs	798
ДФ Стандарт Инвестмънт Балансиран Фонд	796
ДФ Комодити Стратеджи Фонд	757
ДФ ЕФ Принципал	633
ДФ Стандарт Инвестмънт Международен	426
ДФ Тексим Парични Пазари	419
ДФ Астра Комодити	330
ДФ Адванс Източна Европа	325
ДФ Балкани	314
ДФ Конкорд Фонд-4 Енергетика София	253
ДФ Актива Балансиран Фонд	236
ДФ Актива Високодоходен Фонд	232
ДФ Адванс Възможности нова Европа	172
ДФ Конкорд Фонд-3 Недвижими имоти	19
	<hr/> 79 805 <hr/>

6.2.2. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина

	Държава	2016 ‘000 лв
ISHARES EURO STOXX50 UCITS	Германия	2 070
PIONEER FUNDS COMMODITY ALPHA	Люксембург	1 370
DBX SMI (DR)	Люксембург	1 318
ISHARES CORE DAX UCITS ETF	Германия	924
LF EQUITY-GLB EQT FD-I-EUR	Люксембург	321
		6 003

6.3. Други дългови ценни книжа

	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Корпоративни облигации	79 323	65 177
Корпоративни облигации в чужбина	7 872	10 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	45 030	19 180
	132 225	95 054

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Държава	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2016 '000 лв
Корпоративни облигации							
Индъстри Дивелъпмънт Холдинг							
Холдинг	BG2100019160	5.000%	22.12.2024	EUR	България	4 350 000	8 541
Енерго-Про Варна ЕАД	BG2100018162	3.500%	08.11.2023	EUR	България	4 100 000	8 134
Холдинг Център АД	BG2100018154	5.400%	22.12.2023	EUR	България	4 000 000	7 985
Холдинг Нов век АД	BG2100015150	4.500%	27.11.2023	EUR	България	3 500 000	6 929
Недвижими имоти София							
АДСИЦ	BG2100012157	6.300%	16.09.2022	EUR	България	3 250 000	6 602
Финанс Секюрити Груп АД	BG2100006159	6.300%	15.05.2022	EUR	България	3 000 000	6 055
Рой Пропърти Фънд							
АДСИЦ	BG2100006167	5.000%	13.05.2024	BGN	България	5 500 000	5 517
Хелт енд Уелнес АДСИЦ	BG2100005094	8.500%	17.03.2019	EUR	България	2 650 000	4 293
Азалия I ЕАД	BG2100023113	4.500%	15.12.2023	EUR	България	1 916 667	3 746
Холдинг Варна АД	BG2100012140	5.400%	12.12.2022	EUR	България	1 750 000	3 527
Аркус АД	BG2100011100	8.500%	03.01.2018	EUR	България	1 522 800	3 147
Уеб Финанс Холдинг АД	BG2100013098	9.000%	19.08.2018	EUR	България	1 320 000	2 715
Велграф Асет Мениджмънт АД							
	BG2100020119	8.000%	11.11.2018	EUR	България	1 336 800	2 702
Астера I ЕАД	BG2100007116	4.500%	14.03.2023	EUR	България	1 000 000	1 975
Техноимпортекспорт	BG2100013122	8.000%	10.08.2019	EUR	България	840 000	1 736
Пауър Лоджистикс	BG2100022131	6.650%	20.06.2017	BGN	България	1 600 000	1 603
Старком Холдинг АД	BG2100010110	4.150%	15.04.2021	BGN	България	1 450 000	1 368
Балканкар - Заря АД	BG2100015077	6.250%	22.06.2024	EUR	България	460 862	798
Холдинг Варна АД	BG2100033062	8.000%	18.10.2017	EUR	България	359 380	734
Астерион Б-я АД	BG2100006092	6.250%	14.04.2019	EUR	България	203 333	407
Формопласт АД	BG2100016125	6.500%	19.10.2017	BGN	България	400 000	406
Авто Юнион АД	BG2100025126	5.500%	10.12.2017	BGN	България	400 000	403
							79 323
Корпоративни облигации в чужбина							
BNP Paribas	XS0606704558	4.500%	21.03.2023	EUR	Франция	1 200 000	2 987
ABN Amro Bank NV	XS0765299572	4.125%	28.03.2022	EUR	Холандия	1 200 000	2 877
NN Group NV	XS1204254715	1.000%	18.03.2022	EUR	Холандия	1 000 000	2 008
							7 872
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни							
Republica Albania	XS1300502041	5.750%	12.11.2020	EUR	Албания	10 280 000	22 211
Montenegro Republic	XS1377508996	5.750%	10.03.2021	EUR	Черна Гора	5 600 000	11 863
Montenegro Republic	XS1205717702	3.875%	18.03.2020	EUR	Черна Гора	5 500 000	10 956
							45 030

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2016 г. на дълговите ценни книжа с емитенти „Индъстри Дивелъпмънт Холдинг“ АД, „Енерго-Про Варна“ ЕАД, „Холдинг Център“ АД, „Холдинг Нов Век“ АД, „Недвижими имоти София“ АДСИЦ, „Финанс Секюрити Груп“ АД, „Рой Пропърти Фънд“ АДСИЦ, „Хелт енд Уелнес“ АДСИЦ, „Азалия I“ ЕАД, „Аркус“ АД, „Уеб Финанс Холдинг“ АД, „Велграф Асет Мениджмънт“ АД, „Астера I“ ЕАД, „Техноимпортекспорт“ АД, „Пауър Лоджистикс“ АД, „Старком Холдинг“ АД, „Балканкар-Заря“ АД, „Формопласт“ АД, „Астерион Б-я“ АД, „Авто Юнион“ АД и двете емисии корпоративни облигации на „Холдинг

Варна“ АД е използвана техника за оценка – метод на дисконтираните парични потоци.

За всички останали дългови ценни книжа, е използвана техника за оценка – по текущи пазарни цени съгласно правилата на ПОАД.

6.4. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в Наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ

6.4.1. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2016 '000 лв
BG2040114212	3.000%	12.02.2021	EUR	46 108 807	100 100
BG2040113214	3.500%	16.01.2020	EUR	17 682 998	38 405
XS1208855616	2.000%	26.03.2022	EUR	14 800 000	31 148
XS1382693452	1.875%	21.03.2023	EUR	5 685 000	11 794
XS1208855889	2.625%	26.03.2027	EUR	1 650 000	3 414
BG2040112216	4.500%	18.01.2019	EUR	1 222 636	2 652
BG2040010212	5.000%	13.07.2020	BGN	1 574 075	1 868
					189 381

6.4.2. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в Наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ

Емисия	Държава	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2016 '000 лв
XS0371163600	Румъния	6.500%	18.06.2018	EUR	12 900 000	28 556
XS1060842975	Румъния	3.625%	24.04.2024	EUR	8 000 000	17 861
XS0282701514	Полша	4.500%	18.01.2022	EUR	7 000 000	17 040
XS0485991417	Литва	7.375%	11.02.2020	USD	7 750 000	16 807
XS0852474336	Румъния	4.875%	07.11.2019	EUR	7 100 000	15 832
US298785FM34	Люксембург	4.000%	16.02.2021	USD	7 500 000	15 139
US731011AR30	Полша	6.375%	15.07.2019	USD	6 750 000	14 278
XS0750894577	Чехия	3.875%	24.05.2022	EUR	5 546 000	13 204
XS0625388136	Унгария	6.000%	11.01.2019	EUR	5 700 000	13 137
XS0954674312	Унгария	6.250%	21.10.2020	USD	5 695 000	11 759
XS0864511588	Унгария	5.500%	12.02.2018	USD	5 800 000	11 387
XS0961637542	Хърватия	6.000%	08.05.2020	EUR	4 650 000	10 490
SI0002102794	Словения	4.375%	06.02.2019	EUR	4 650 000	10 386
XS1420357318	Румъния	2.875%	26.05.2028	EUR	4 500 000	9 223
US676167BL26	Австрия	2.375%	01.10.2021	USD	4 500 000	8 422
XS1129788524	Румъния	2.875%	28.10.2024	EUR	3 500 000	7 302
XS1063399536	Латвия	2.875%	30.04.2024	EUR	3 000 000	6 964
XS0972758741	Румъния	4.625%	18.09.2020	EUR	3 000 000	6 876
XS1330975977	Унгария	2.375%	08.12.2021	EUR	3 200 000	6 639
XS1115429372	Унгария	4.000%	30.01.2020	USD	3 200 000	6 186
XS0863522149	Латвия	2.750%	12.01.2020	USD	3 000 000	5 701
SI0002103453	Словения	2.250%	25.03.2022	EUR	2 000 000	4 424
US857524AB80	Полша	5.000%	23.03.2022	USD	2 150 000	4 401
XS0645940288	Хърватия	5.875%	09.07.2018	EUR	2 000 000	4 354
XS0525827845	Хърватия	6.625%	14.07.2020	USD	2 000 000	4 143
XS0847086237	Словения	5.500%	26.10.2022	USD	2 000 000	4 132
XS1501554874	Латвия	0.375%	07.10.2026	EUR	2 000 000	3 715
XS0638326263	Латвия	5.250%	16.06.2021	USD	1 000 000	2 064
						280 422

7. Вземания

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Вземания, свързани с инвестиции, брутно	35 994	27 241
Обезценка от предходни години	(2 574)	(1 285)
Загуба от обезценка	(3 802)	(1 540)
Върнати / Отписани суми	59	-
Възстановяване на загуба от обезценка	4	251
Вземания свързани с инвестиции	29 681	24 667
Други вземания	3	35
	29 684	24 702

Вземанията, свързани с инвестиции към 31.12.2016 г. представляват:

	Брутно	Обезценка	2016 ‘000 ЛВ Нетно
Репо сделка с УЕБ Фенанс Холдинг АД	16 905	-	16 905
Вземания по корпоративни облигации на ТЦ ИМЕ ЕАД	8 039	(4 019)	4 020
Репо сделка с Бляськ ЕООД	2 727	-	2 727
Репо сделка с Холдинг Център АД	1 929	-	1 929
Репо сделка с Фин Инвест Къмпани АД	2 119	-	2 119
Репо сделка с Адара	1 086	-	1 086
Вземания по корпоративни облигации на Хелт Енд Уелнес АДСИЦ	916	(295)	621
Репо сделка с Сила Холдинг АД	182	-	182
Вземания по корпоративни облигации на Пауър Лоджистикс	53	-	53
Вземания по корпоративни облигации на Балканкар Заря АД	26	-	26
Вземания по корпоративни облигации на Авто Юнион АД	11	-	11
Вземания по договори за наем	2	-	2
Вземания по корпоративни облигации на Бросс Холдинг АД	1 202	(1 202)	-
Вземания по корпоративни облигации на Хлебни Изделия Подуяне АД	633	(633)	-
Вземания по корпоративни облигации на Ален мак АД	153	(153)	-
Вземания по корпоративни облигации на „Abengoa SA”	11	(11)	-
	35 994	(6 313)	29 681

8. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства включват следните компоненти:

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Парични средства по разплащателни сметки	25 815	20 720
Банкови депозити до три месеца	15 000	-
	<u>40 815</u>	<u>20 720</u>

Допълнителна информация за банковите депозити е представена в таблицата от долу

Банка	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	2016 ‘000 ЛВ
Юробанк И Еф Джи АД	0.1%	19.01.2017	BGN	15 000 000	15 000
					<u>15 000</u>

Паричните средства и еквиваленти представени в Отчета за паричните потоци включват:

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Банкови депозити до три месеца	15 000	-
Парични средства по разплащателни сметки	25 815	20 720
Краткосрочни инвестиции	-	10 091
	<u>40 815</u>	<u>30 811</u>

Краткосрочните инвестиции включват дългови ценни книжа, с остатъчен срок до падежа до 3 месеца от датата, към която е съставен финансовия отчет. За финансовата 2015 година в тази позиция е включена сумата на Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки с емитент „Republic of Romania 2016“, която е с падеж 26.02.2016 г.

9. Нетни активи в наличност за доходи

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Индивидуални партиди	876 069	773 305
Резерв за гарантиране на минимална доходност	1 011	968
Нетни активи в наличност за доходи към края на периода	<u>877 080</u>	<u>774 273</u>

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Към началото на периода	774 273	660 438
Постъпили осигурителни вноски и лихви от НАП	104 931	100 855
Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ по реда на чл. 124а от КСО	17	-
Постъпили суми от пенсионни фондове управлявани от други ПОАД	27 423	36 164
Възстановени суми от НОИ	17	23
Общо увеличение от осигурителни вноски	132 388	137 042
Доход от инвестиране средствата на фонда	43 361	33 631
4.5% такса за обслужване	(4 723)	(5 044)
0.9% инвестиционна такса	(7 329)	(7 224)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица и на осиг. Лица поради инвалидизиране	(1 244)	(1 014)
Преведени суми на осигурени лица преминали в други пенсионни фондове	(42 241)	(36 949)
Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл. 4б от КСО	(17 360)	(6 580)
Прехвърлени средства в пенсионен резерв	(45)	(27)
Общо намаление свързано с осигурителни вноски	(72 942)	(56 838)
Към края на периода	877 080	774 273

	2016 % от вноската	2015 % от вноската
Осигурителни вноски		
За сметка на осигурителя	56	56
За сметка на осигуреното лице	44	44
	100	100

Осигурителни договори

Към 31.12.2016 г. Фондът е изплатил 1 045 хил. лв. на наследници поради смърт на осигурените лица и 199 хил. лв. еднократно на осигурени лица при настъпил осигурителен случай- трайнонамалена работоспособност над 89.99%.

10. Задължения свързани с инвестиции

Задълженията, свързани с инвестиции към 31.12.2016 г. са в размер на 19 104 хил. лв. и представляват:

- задължения по репо сделка с Бизнес център Изгрев ЕООД 17 395 хил. лв.;

- изплатена преди падежа лихва и главница по корпоративни облигации на Аркус АД в размер на 1 617 лв., като падежът на лихвата и главницата е през м. януари 2016 г.;
- получени аванси и гаранционни депозити за наеми на инвестиционни имоти в размер на 92 хил. лв.;

11. Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно са свързани с финансови активи класифицирани като държани за търгуване.

	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Печалба от промяна в справедливата стойност	288 660	240 065
Загуба от промяна в справедливата стойност	(270 851)	(237 263)
Печалба от продажба на финансови активи	769	1 693
Загуба от продажба на финансови активи	(353)	(1 323)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(148)	(297)
Приходи от лихви	22 749	21 443
Приходи от дивиденди	1 112	891
Положителни валутно-курсови разлики	52 674	67 982
Отрицателни валутно-курсови разлики	(48 652)	(58 172)
Приходи от възстановена обезценка на вземания	4	251
Обезценка на вземания	(3 802)	(1 540)
Други разходи за дейността	(20)	(54)
	42 142	33 676

12. Удръжки и такси за ПОАД

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2016	2015
		Стойност на таксата ‘000 лв	Стойност на таксата ‘000 лв
Такса за обслужване на дейността	4.5% от вноските	4 723	5 044
Инвестиционна такса	0.9% от нетните активи	7 329	7 224
		12 052	12 268

13. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОАД „ЦКБ – Сила”.

13.1. Сделки с ПОАД „ЦКБ – Сила”

Видове такси	Такси от осигурителни вноски ‘000 лв	Инвести-ционна такса върху актива ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Към 31.12.2015 г.	-	653	653
Преведени към ПОАД	(4 723)	(7 324)	(12 047)
Начисления към ПОАД	4 723	7 329	12 052
Към 31.12.2016 г.	-	658	658

13.2. Разчети с ПОАД „ЦКБ – Сила”

	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Задължения за:		
- инвестиционна такса	658	653
	<u>658</u>	<u>653</u>

14. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

15. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искиове.

16. Политика по управление на риска

16.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОАД инвестиционна политика на Фонда. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск, които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОАД и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Риск мениджър - извършва оперативна дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2016 г. са 87.72% от активите на Фонда. Подобно развитие би довело до отчитане на загуби от последваща оценка и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Друг основен риск на който е изложен Фондът е лихвеният. Предвижданията на ръководството на ПОАД е, че в краткосрочен и средносрочен план няма да бъде извършено намаление на лихвените равнища.

Инвестициите във Фонда са изложени на нисък валутен риск поради факта, че повечето активи, притежавани от Фонда, са деноминирани основно в лева и евро, а 12.05% са деноминирани в щатски долари.

Агенцията за кредитен рейтинг Standard&Poor's понижи дългосрочния и краткосрочен кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута от 'BBB-/A-3' на 'BB+/B' със стабилна перспектива. Изтъкнати от рейтинговата агенция като основни причини за промяната са ситуацията с Корпоративна Търговска Банка, предоставянето на ликвидни средства на друга българска банка, както и влошаването на фискалната позиция през годината, включително и реализирането на слаб икономически растеж и наблюдаваните дефлационни процеси в страната.

Според вижданията на ПОАД Фондът е редуцирал кредитния риск на портфейла при спазване на изискванията на Глава Четиринадесета на Кодекса за социално осигуряване (КСО) с цел увеличаване на дела на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки, държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор (а именно – държавите-членки на организацията за икономическо сътрудничество и развитие, които не са държави-членки на ЕС, и страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство, както и Русия, Бразилия, Китай, Индия, Индонезия и ЮАР) и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекса за социално осигуряване.

Към 31 декември 2016 г. делът на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки, държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекса за социално осигуряване възлиза на 44.69% от финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Подробна информация за финансовите активи издадени от емитенти от държави – членки, държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекса за социално осигуряване е посочена в пояснение 6.

Според вижданията на ПОАД Фондът е редуцирал кредитния риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изпълни своите парични задължения) до минималното чрез извършвания кредитен анализ, диверсификацията на инвестициите, наблюденията на събитията и тенденциите в икономическите и политическите условия. Въпреки това няма сигурност, че тези действия ще предотвратят загуби възникнали от кредитен риск.

От началото на дейността си Фондът не е сключвал хеджиращи сделки чрез деривативни финансови инструменти.

Пазарният риск, на който е изложен Фонда вследствие на използването на финансови инструменти, е риск по-конкретно свързан с риск от промени във валутния курс, лихвен риск и ценови риск:

16.1.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство. За намаляване на пазарния риск ПОАД се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2016 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходими и

целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

16.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което ПОАД не разполага с информация.

Валутният риск се измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута различна от Лев и Евро като процент от нетните активи на Фонда. Към 31 декември 2016г. нетната експозиция в щатски долари е 12.36% от нетните активи на Фонда.

За да намали валутния риск Фондът следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОАД, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева, са както следва:

31.12.2016 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щ.долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	17 844	7 949	22	25 815
Срочни депозити	15 000	-	-	15 000
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 868	187 513	-	189 381
Корпоративни облигации	9 297	70 026	-	79 323
Корпоративни облигации в чужбина	-	7 872	-	7 872
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	45 030	-	45 030
Акции и права	81 340	-	-	81 340
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	74 510	2 940	2 355	79 805
Акции и права в чужбина	-	18 529	1 598	20 127
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	6 003	-	6 003
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	176 003	104 419	280 422
Инвестиционни имоти	39 950	-	-	39 950
Вземания	25 017	4 667	-	29 684
Общо активи	264 826	526 532	108 394	899 752

31.12.2015 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щ.долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	4 715	8 731	7 274	20 720
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	176 160	-	176 160
Корпоративни облигации	2 869	62 308	-	65 177
Корпоративни облигации в чужбина	-	10 697	-	10 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	19 180	-	19 180
Акции и права	64 295	-	-	64 295
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	55 917	2 369	2 210	60 496
Акции и права в чужбина	-	22 898	822	23 720
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	14 351	-	14 351
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавни членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	176 543	85 675	262 218
Инвестиционни имоти	36 904	-	-	36 904
Вземания	9 364	15 338	-	24 702
Общо активи	174 064	508 575	95 981	778 620

16.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОАД. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОАД използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОАД анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 1.0% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 23 517 202.18 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 3.96. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 3.91.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31.12.2016 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	25 815	-	25 815
Срочни депозити	0.10%	15 000	-	15 000
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	от 1.875% до 5.000%	189 381	-	189 381
Корпоративни облигации	от 3.500% до 9.000%	79 323	-	79 323
Корпоративни облигации в чужбина	от 1.000% до 4.500%	7 872	-	7 872
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 3.875% до 5.750%	45 030	-	45 030
Акции и права	-	-	81 340	81 340
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	79 805	79 805
Акции и права в чужбина	-	-	20 127	20 127
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	6 003	6 003
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	от 0.375% до 7.375%	280 422	-	280 422
Инвестиционни имоти	-	-	39 950	39 950
Вземания	7.000%	24 948	4 736	29 684
Общо активи		667 791	231 961	899 752

31.12.2015 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	20 720	-	20 720
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	от 2.000% до 4.500%	176 160	-	176 160
Корпоративни облигации	от 4.500% до 9.000%	65 177	-	65 177
Корпоративни облигации в чужбина	от 1.000% до 7.750%	10 697	-	10 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 3.875% до 7.250%	19 180	-	19 180
Акции и права	-	-	64 295	64 295
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	60 496	60 496
Акции и права в чужбина	-	-	23 720	23 720
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	14 351	14 351
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 1.500% до 7.375%	262 218	-	262 218
Инвестиционни имоти	-	-	36 904	36 904
Вземания	от 6.847% до 8.000%	9 137	15 565	24 702
Общо активи		563 289	215 331	778 620

16.1.4. Ценови риск

Основния ценови риск, на който е изложен Фондът, е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Фонда.

ПОАД измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец. При невъзможност за прилагане на този метод се използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

16.1.5. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица, е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които

възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задължнялост на емитентите. Общо дълговите ценни книжа представляват 66.91% от активите, като 65.80% от тях са обезпечени и 1.11% необезпечени.

Към 31.12.2016 г. с висок кредитен риск са облигации с балансова стойност 4 020 хиляди лева на следните емитенти: Ален мак АД, Бросс Холдинг АД, Хлебни изделия Подуяне АД и ТЦ ИМЕ АД. Емитентите на облигационните емисии Ален мак АД, Бросс Холдинг АД и Хлебни изделия Подуяне АД са обявени в несъстоятелност и във финансовия отчет са представени със стойност нула, а за емисия облигации ТЦ ИМЕ АД - срещу емитента има образувано дело по несъстоятелност, но не е влязло в сила:

- **Ален мак АД** – дружеството е обявено в несъстоятелност и вземанията на УПФ „ЦКБ-СИЛА“ са предявени. Процедурата е на етап осребряване на имуществото, като са извършени няколко разпределения на осребреното имущество. Имотите, служещи за обезпечение по емисия облигации ISIN BG2100024061, все още не са продадени. Предстои промяна в начина на продажба на имуществото, служещо за обезпечение на посочената емисия.
- **Хлебни изделия Подуяне АД** – дружеството е обявено в несъстоятелност и вземанията на УПФ „ЦКБ-СИЛА“ са предявени. Фазата, в която се намира несъстоятелността, е осребряване на имуществото. Извършена е оценка на имуществото, което служи за обезпечение на емисията облигации, взето е решение от събраниято на кредиторите за продажба на имотите като съвкупност, извършени са две неуспешни търга с явно наддаване. По искане на синдика съдът е разрешил продажбата да бъде извършена чрез преки търговски преговори, за което е изготвена нужната оценка.
- **Бросс Холдинг АД** - към настоящия момент дружеството е обявено в несъстоятелност, вземанията на УПФ „ЦКБ-СИЛА“ са предявени.. Чрез банката-довереник ОББ АД към настоящия момент се водят отменителни иски за сделки, извършени с имущество на емитента-длъжник, с цел попълване масата на несъстоятелността с прехвърлени активи на Дружеството, както и други дела, пряко свързани с процедурата по несъстоятелност.
- **ТЦ-ИМЕ АД** – към момента има образувано дело за несъстоятелност на ТЦ-ИМЕ АД при СГС – т.д.№2000/2015 г., но дружеството не е обявено в несъстоятелност. Към момента облигационерите по емисията облигации, издадени от ТЦ-ИМЕ, са присъединени в производство по молбата за откриване на несъстоятелност на дружеството.

Финансовото състояние на длъжниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. За разглеждания период кредитният риск за управлявания портфейл като цяло е нисък, предвид обстоятелството, че въпросните проблемни емисии заемат относително нисък дял в него (под 1%). Фондът се стреми да ограничава кредитния риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг, а когато е необходимо изисква и адекватни обезпечения. В случай на необходимост се предприемат всички законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

През 2016 г. бяха извършени обезценки на определени активи. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на УПФ „ЦКБ- Сила“ беше направена оценка на възстановимата стойност на вземанията от емитенти на облигации, в резултат на която са отчетени разходи за обезценка на просрочени вземания в размер на 3 802 хил. лв. за 2016 г.:

Вид на вземането	Първоначална стойност ‘000 лв	Падеж на задължението	Балансова стойност на вземането ‘000 лв	Обезценка в %	Натрупана обезценка към 31.12.2016 г. ‘000 лв	Признат разход от обезценка през 2016 г. ‘000 лв	Възстановяване на загуба от обезценка ‘000 лв
Главница и лихва по облигации на Аленимак АД- първа емсия	153	02.02.2010	-	100%	(153)	(69)	-
Главница и лихва по облигации на Хлебни Изделия АД	633	23.07.2012	-	100%	(633)	(253)	-
Главница и лихва по облигации на Бросс Холдинг АД	1 202	07.01.2013	-	100%	(1 202)	(427)	-
Главница и лихва по облигации на ТЦ ИМЕ от емсия BG2100022099	8 039	29.09.2014	4 020	50%	(4 019)	(2 813)	-
Вземания по корпоративни облигации на Хелт Енд Уелнес	916		621	14%	(295)	(229)	-
Вземания по корпоративни облигации на „Abengoa SA	11		-	100%	(11)	(11)	-
Дивиденди от акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	47		-	-	-	-	4
Общо:			4 641		(6 313)	(3 802)	4

Обезпеченията по просрочените вземания са както следва:

Емитент	Общ размер на емисията (в хил. лв.)	Размер на вземането на фонда/ (в хил. лв.)	Кратко описание на обезпечението
Ален мак АД първа емисия	12 713	153	Недвижими имоти
Хлебни Изделия АД	11 735	633	Недвижими имоти и машини
Бросс Холдинг АД	11 246	1 202	Недвижими имоти
ТЦ ИМЕ	29 337	8 039	Недвижими имоти

През разглеждания период бяха обезпечени лихвите и главницата по облигации с емитент ТЦ ИМЕ АД. Избраният процент за тяхната обезценка е 50% и причините за това могат да бъдат обобщени в следните няколко насоки: първо, налице е процедура по обявяване на емитента в несъстоятелност, както и липса на яснота относно реалното състояние на притежаваните активи от него; второ, емисията облигации е обезпечена и вероятността за удовлетворяване на поне половината от вземанията на кредиторите не е малка, базирайки оценката си спрямо наличната публична информация за ТЦ ИМЕ АД към края на годината. Всички тези фактори предпоставят избирането на този процент за обезценка на лихвите и главницата по притежаваните облигации.

Анализът на финансовото състояние на емитентите показва стабилизиране на постигнатите резултати след известен период на колебания, породен от общата икономическа нестабилност в страната. Ръководството на ПОАД „ЦКБ-Сила“ следи всеки нов финансов отчет на компаниите – емитенти и подлага на детайлен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чиито ценни книжа се намират в портфейла на фонда, дава възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на риск за средствата на осигурените лица.

През 2016 г. няма реструктурирани емисии ценни книжа.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. Средствата по разплащателни сметки на фонда в размер на 25 815 хил.лв. са депозирани в СИБАНК АД.

Кредитният рейтинг на инвестициите на Фонда е представен в следващата таблица:

Цена книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
ДЦК	BG2040114212	BB+	S&P
ДЦК	BG2040113214	BB+	S&P
ДЦК	XS1208855616	BB+	S&P
ДЦК	XS1382693452	BB+	S&P
ДЦК	XS1208855889	BB+	S&P
ДЦК	BG2040112216	BB+	S&P
ДЦК	BG2040010212	BB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0371163600	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1060842975	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0282701514	BBB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0485991417	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0852474336	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US298785FM34	AAA	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US731011AR30	BBB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0750894577	A+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0625388136	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0954674312	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0864511588	BBB-	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0961637542	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	SI0002102794	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1420357318	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US676167BL26	AA+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1129788524	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на	XS1063399536	A-	Fitch

Цена книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0972758741	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1330975977	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1115429372	BBB-	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0863522149	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	SI0002103453	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US857524AB80	BBB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0645940288	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0525827845	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0847086237	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1501554874	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0638326263	A3	Moody's
BNP Paribas	XS0606704558	A+	Fitch
ABN Amro Bank NV	XS0765299572	A	Fitch
NN Group NV	XS1204254715	Baa2	Moody's
Republic of Albania	XS1300502041	B	S&P
Montenegro Republic	XS1377508996	B+	S&P
Montenegro Republic	XS1205717702	B+	S&P

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	789 303	696 294
Вземания	29 681	24 667
Парични средства	40 815	20 720
	859 799	741 681

Ръководството на ПОАД счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

В следващите таблици е представен анализ на матуриретна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2016 г.	До 3 м. ‘000 лв	3 м.-6м. ‘000 лв	6 м.-1 г. ‘000 лв	1 г.-5 г. ‘000 лв	Над 5 г. ‘000 лв	Без матурирет ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	25 815	-	-	-	-	-	25 815
Срочни депозити	15 000	-	-	-	-	-	15 000
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	143 025	46 356	-	189 381
Корпоративни облигации	-	1 603	1 543	16 368	59 809	-	79 323
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	-	-	7 872	-	7 872
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	-	45 030	-	-	45 030
Акции и права	-	-	-	-	-	81 340	81 340
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	79 805	79 805
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	-	20 127	20 127
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	-	6 003	6 003
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	-	-	192 156	88 266	-	280 422
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	39 950	39 950
Вземания	29 684	-	-	-	-	-	29 684
Общо активи	70 499	1 603	1 543	396 579	202 303	227 225	899 752

31.12.2015 г.	До 3 м. ‘000 лв	3 м.-6 м. ‘000 лв	6 м.-1 г. ‘000 лв	1 г.-5 г. ‘000 лв	Над 5 г. ‘000 лв	Без матуритет ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	20 720	-	-	-	-	-	20 720
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	40 927	135 233	-	176 160
Корпоративни облигации	-	456	-	27 426	37 295	-	65 177
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	-	-	10 697	-	10 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	2 605	4 470	12 105	-	-	19 180
Акции и права	-	-	-	-	-	64 295	64 295
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	60 496	60 496
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	-	23 720	23 720
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	-	14 351	14 351
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	10 091	8 450	-	153 010	90 667	-	262 218
Инвестиционни имоти	36 904	-	-	-	-	-	36 904
Вземания	24 702	-	-	-	-	-	24 702
Общо активи	92 417	11 511	4 470	233 468	273 892	162 862	778 620

Дружеството извършва регулярно анализ на съответствието на активите и пасивите на Фонда и достатъчната наличност на ликвидни средства за посрещане на текущите плащания. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 65.9 млн. лв., включително средствата на осигурените лица, които ще бъдат прехвърлени в други пенсионни фондове. Концентрацията на пенсионните плащания към осигурени лица се очаква да настъпи след двадесет и две години на база на актюерското предположение, че 46.3% от осигурените лица ще придобият право на пенсия след около двадесет и две години.

16.2. Анализ на ликвидния риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност, произтичащи от раздел III на Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната ежедневно пет-дневна прогноза за паричните потоци, свързани с дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10/26.11.2003 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи пасиви на Фонда са неликвидни и са с остатъчен матуритет до 1 месец.

16.3. Анализ на концентрационния риск

Концентрационният риск представлява рискът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един емитент. ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД, придържайки се стриктно към съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, се стреми да инвестира средствата на осигурените лица в УПФ „ЦКБ – Сила“ диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа както с фиксиран, така и с променлив доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации на държави или компании, отличаващи се със стабилност и предлагащи очаквана възвръщаемост, която има потенциал да изпревари темпа на инфлация през следващите години, като по този начин спомогне за постигане на положителна реална доходност от портфейла като цяло. Книжата с променлив доход са предимно на утвърдени или перспективни български компании, при които са налице възможности за постигане на растеж, изпреварващ този на БВП на страната.

По отношение на валутната диверсификация се акцентира върху активи деноминирани в лева и евро, тъй като задълженията на фонда са изразени в тези валути. Освен в тях, към 31.12.2016 год. присъстват и активи, деноминирани в щатски долари.

По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа

предвид очакванията за изпреварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в законодателството, регламентиращо дейността на ФДПО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

16.4. Анализ на регулаторен и политически риск

Регулаторният и политическият риск са рискове, които са взаимно свързани и се отнасят до неблагоприятна промяна в нормативните разпоредби и вземане на политически решения, които да се отразят негативно на дейността, стойността на активите на управляваните фондове и съответно средствата на осигурените лица. През 2016 година в следствие на регулаторният риск от приетите промени, с които се измени и допълни Кодекса за социално осигуряване и с които се даде възможност на осигурени лица, подлежащи на осигуряване за втора пенсия, да избират между осигуряване в УПФ или осигуряване изцяло в първия стълб на осигуряване - НОИ, в УПФ е отразено намаление на средствата на осигурените лица в размер на 17 360 хил. лв. Ръководството на ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД следи внимателно и взема участие във всяко едно обсъждане на промени в нормативната уредба, които могат да застрашат интересите на осигурените лица в УПФ „ЦКБ-Сила“, като предприема адекватни действия в една силно регулирана среда и динамична обстановка.

16.5. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Финансови активи		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитат се по справедлива стойност в печалбата или загубата)	789 303	696 294
Кредити и вземания	29 681	24 667
Парични средства	40 815	20 720
Финансови пасиви		
Задължения	22 660	4 347

17. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОАД по отношение управлението на нетните активи са:

- Постигане на оптимална доходност, съразмерна с поемането на умерен риск за осигурените лица;
- Спазване на нормативните изисквания;

- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от „Мениджър инвестиции“ (финансов анализатор) и инвестиционния консултант на ПОАД в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на специализирана служба “Вътрешен контрол”, Риск мениджър и активното взаимодействие с Дирекция “Финансово счетоводна” съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОАД.

18. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определя чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009г., което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в

цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2016:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	189 381	-	189 381
Корпоративни облигации	-	79 323	79 323
Корпоративни облигации в чужбина	7 872	-	7 872
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	45 030	-	45 030
Акции и права	81 340	-	81 340
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	79 805	-	79 805
Акции и права в чужбина	20 127	-	20 127
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	6 003	-	6 003
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	280 422	-	280 422
Общо групи финансови активи държани за търгуване	709 980	79 323	789 303

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2015:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	176 160	-	176 160
Корпоративни облигации	-	65 177	65 177
Корпоративни облигации в чужбина	10 697	-	10 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	19 180	-	19 180
Акции и права	64 295	-	64 295
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	60 496	-	60 496
Акции и права в чужбина	23 720	-	23 720
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	14 351	-	14 351
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	262 218	-	262 218
Общо групи финансови активи държани за търгуване	631 117	65 177	696 294

19. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Управителния съвет за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи събития.

Във връзка с подадена молба от ПОАД „ЦКБ-СИЛА“ АД на 28.02.2017г. УПФ „ЦКБ-СИЛА“ се присъедини като кредитори по т.д. дело за №7058/2016г, образувано по молба на КТБ АД за обявяване в несъстоятелност на Хелт енд Уелнес АДСИЦ. По делото е назначена съдебно финансово-икономическа експертиза за определяне структурата на пасивите и активите на Дружеството и дали през годините има неизплатени задължения, произтичащи от търговска сделка.

20. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 18 март 2017 г.